CENA EGZ. 20 GR.

DZIEŃ POLSKI

REDAKCJA
ADMINISTRACJA
WARSZAWA, SZPITALNA 1
TEL. RED. 630-64, ADM. 649-04

CZYTAJCIE DZIS:

№ 311. WARSZAWA, Czwartek 10 listopada 1932 r. Rok IX.

Z OSTATNIEJ CHWILI

Ku porozumieniu na Bałkanach

ZJAZD DWUCH MONARCHÓW

WIEDEŃ (PAT). „Neues Wiener Tagblatt" donosi z Sofji: mówią tu o przygotowaniach do spotkania między królem bułgarskim i królem rumuńskim. Spotkanie obu monarchów nastąpi prawdopodobnie na okręcie, bądź na Dunaju, bądź też na morzu Czarnem. Spotkaniu temu przypisują powszechnie wielkie znaczenie gospodarcze. Stosunki między obu państwami naddunajskiemi poprawiły się znacznie w ostatnich czasach. Po raz pierwszy od czasu wojny bałkańskiej mają się zejść ze sobą władcy Rumunji i Bułgarji. W oficjalnych kołach bułgarskich omawiają sprawę budowy mostu na Dunaju między Rumunją a Bułgarją. Sprawą tą interesują się także Polska i Grecja.

Odprężenie w stosunkach włosko-francuskich

PARYŻ (PAT). Premjer Herriot przyjął wczoraj popołudniu na Quai d'Orsay kolejno ambasadora włoskiego w Paryżu oraz sen. Berengera, przewodniczącego komisji spraw zagranicznych senatu. W tutejszych kołach politycznych przywiązują wielką wagę do wizyty ambasadora włoskiego nazajutrz po przemówieniu premjera w Tuluzie. Jak utrzymują, ambasador w imieniu swego rządu podziękował podobno premjerowi francuskiemu i zapewnił o wielkiem i bardzo dodatniem wrażeniu, jakie jego oświadczenie w sprawie stosunków francusko-włoskich wywarło w Rzymie.

Francja i Anglja wobec długów amerykańskich

PARYŻ (PAT). Komisja Spraw Zagranicznych izby obradowała wczoraj nad wyznaczeniem referentów w sprawie propozycji wzywającej izbę do dyskusji nad kwestją ratyfikacji długów. Deputowany Haye postawił swą kandydaturę, zastrzegając się jednak zgóry, iż sprzeciwi się zamierzonej przez rząd francuski wpłacie w dniu 15 grudnia r. b. raty na poczet długu francuskiego wobec Stanów Zjednoczonych. Deputowani Bergerie i Fr. Albert wystąpili z wnioskiem zawieszenia narazie sprawy wyboru referentów, aby uniknąć debaty, któraby mogła utrudnić stanowisko rządu w obecnych drażliwych negocjacjach dyplomatycznych.

Wypowiadając te opinje, komisja wyraziła jednak życzenie, aby rząd stale informował ją o stanie tych rokowań, jak również, aby premjer Herriot, w czasie, który uzna za stosowny, lecz w każdym razie w najbliższej przyszłości, wygłosił w tej sprawie obszerne exposé.

LONDYN (PAT). W związku z wyborami amerykańskimi, dzienniki wyrażają przypuszczenie, że W. Brytanja wystąpi niebawem wobec Stanów Zjednoczonych z demarche w sprawie długów wojennych. Prasa spodziewa się, że moratorjum Hoovera, upływające w grudniu, zostanie przedłużone do czasu rozpatrzenia całokształtu sprawy.

KONFERENCJA DWUCH PREZYDENTÓW

N.-JORK (PAT). Według doniesień z Waszyngtonu, Hoover zaprosi prawdopodobnie w najbliższych dniach Roosevelta do Białego Domu celem odbycia z nim konferencji o sprawach bieżących.

SEN. BORAH IDZIE W CIEŃ

N.-JORK (PAT). Stimson spodziewa się, że Roosevelt mianuje niebawem sekretarza stanu, który mógłby być przez niego wtajemniczony w zagadnienia bieżące. Przewidują, że przewodniczący senackiej komisji spraw zagranicznych, sen. Borah zostanie zastąpiony przez sen. Svansona, delegata amerykańskiego na konferencję rozbrojeniową.

ROKOWANIA RUMUŃSKO-SOWIECKIE

PARYŻ (PAT). Z dobrze poinformowanego źródła komunikują, że rozmowy między rządami bukaresztenskim a moskiewskim, dokonywane przy dyplomatycznem pośrednictwie Francji, zakończą się dn. 15 b. m., o ile do tej daty nie znajdzie się formuła, pozwalająca on rządom na ponowne podjęcie rokowań. W tej sprawie wczoraj popołudniu król rumuński miał przyjąć w Sinaia posła francuskiego w Bukareszcie, który ze swej strony odbył przedtem dłuższą konferencję z ministrem Titulescu.

W IRLANDJI

DUBLIN (PAT). Nacjonaliści irlandzcy, członkowie parlamentu Irlandji Północnej, postanowili uchylić się od udziału w uroczystościach otwarcia nowego gmachu parlamentu w Belfaście, na których ma być obecny ks. Walji. W ogłoszonem z tego powodu orędziu za powód swej abstynencji podają oni przedewszystkiem okoliczność, że parlament północno-irlandzki jest tylko maską, poza którą kryje się absolutyzm rządu.

DUBLIN (PAT). Ponowne zajścia miały miejsce w Corku z racji mityngu opozycji, na którym przemawiał b. prezydent Mr. Cosgrave. Tłum zaatakował gmach, w którym odbywało się zebranie, a następnie obrzucił kamieniami samochód Mr. Cosgrave'a. Policja dokonała szarży na tłum i przywróciła porządek. Całe przemówienie byłego szefa rządu było skierowane przeciwko nowemu gabinetowi, który nazwał on niegodnym zaufania narodu i zupełnie niezdolnym do rządzenia.

AWANTURY ANTYŻYDOWSKIE O. W. P.

POZNAŃ (PAT). Wczoraj późnym wieczorem doszło w pobliżu ulicy Wrocławskiej do demonstracyj antyżydowskich, urządzonych przez młodzież rozwiązanego O. W. P. Zajścia przybrały poważniejsze rozmiary, gdyż w czasie awantur doszło do strzelaniny. Dwie osoby zostały zranione, 7 osób aresztowano. Poranne pisma poznańskie „Kurjer Poznański" i „ABC"" uległy konfiskacie za podanie opisu zajść, nieodpowiadającego prawdzie.

Z ZAMKU KRÓLEWSKIEGO

P. Prezydent Rzplitej kolejno przyjął dziś przed południem: ministra Rolnictwa i podsekretarza stanu w Prezydjum Rady Ministrów, p. Nakoniecznikowa.

O godz. 12 min. 30 p. Prezydent przyjął marszałka Senatu, p. Raczkiewicza.

NABOŻEŃSTWO ŻAŁOBNE ZA POLEGŁYCH LOTNIKÓW

Dziś, w przeddzień Święta Lotniczego, odbyło się w kościele Zbawiciela nabożeństwo żałobne za dusze poległych i zmarłych lotników.

Mszę św. celebrował w asyście licznego duchowieństwa J. E. ks. arcybiskup Ropp, który po skończonem nabożeństwie wygłosił piękne kazanie okolicznościowe.

Na nabożeństwo przybyli: minister Komunikacji Butkiewicz, b. min. Kühn, szef lotnictwa wojskowego płk. Rayski, dyr. dep. lotnictwa cywilnego, płk. Filipowicz, przedstawiciele bratniej armji francuskiej oraz rodziny poległych lotników.

Rzęsiście oświetloną i przybraną zielenią świątynię wypełniły delegacje wszystkich pułków lotniczych, przedstawiciele innych formacyj wojskowych garnizonu warszawskiego oraz rzesze publiczności.

Podczas nabożeństwa pienia religijne wykonali artyści Opery Warszawskiej.

ODZNACZENIA Z OKAZJI 11 LISTOPADA

Z okazji święta 11 listopada odznaczeni zostali:

Orderem ORŁA BIAŁEGO: J. Em. ks. kardynał Prymas August **Hlond** i b. premjer prof. Kazimierz **Bartel**.

Orderem „POLONIA RESTITUTA": komandorją z gwiazdą prof. Kazimierz **Kumaniecki** z Krakowa; krzyżem oficerskim odznaczonych zostało 45 osób, a m. in. płk. **Bociański**, St. **Brun**, dyr. Polskiego Radja Zygmunt **Chamiec**, pastor **Dietrich z** Piotrkowa, Wanda **Landowska**, nacz. wydziału w min. Oświaty inż. **Mączyński**, prof. **Kopeć**, prof. **Rott**,

Krzyżem Kawalerskim odznaczonych zostało 120 osób, a m. in. płk. **Bodnar**, konsul w Olsztynie, Józef **Gieburowski**, radca M. S. Z., Michał hr. **Łubieński**, płk. **Landau**, dr. J. **Modrzewski z** Lublina, prof. Henryk **Mościcki**, Zofja **Praussowa**, konsul w Essen **Dziekoński**, radca komisarjatu w Gdańsku I. **Zienkiewicz**.

ZŁOTYM KRZYŻEM ZASŁUGI odznaczeni zostali m. in.: naczelnik wydziału w dyrekcji kolejowej w Wilnie, Czesław **Bogdański**, Leopold **Binental**, b. minister **Kamiński**, konsul Jan **Byszewski**, i radca M. S. Z. **Samborski**, cukiernik Briesemejster i in.

ZAPRZYSIĘŻENIE NOWEGO PREZESA TRYBUNAŁU ADMINISTRACYJNEGO

Dziś o godz. 11-ej przed południem odbyła się uroczystość zaprzysiężenia nowomianowanego pierwszego prezesa Najw. Trybunału Administracyjnego dr. Piętaka.

W uroczystości tej wziął m. in. udział p. premjer Prystor.

W imieniu gremjum sędziowskiego, p. premjera i dr. Piętaka powitał prezes Trybunału p. Orski. Na przemówienie to odpowiedział w krótkich słowach p. prezes Piętak.

Po uroczystości zaprzysiężenia p. premjer Prystor zwiedził gmach Najw. Trybunału Administracyjnego.

PRZYJAZD GOŚCI FRANCUSKICH

Dziś zrana, przybyli z Paryża do Warszawy pp. Sicard — znany rzeźbiarz francuski, de Montfort — publicysta, Oudard — pisarz i współpracownik „Illustration" i Blandadière — krytyk literacki, celem wzięcia udziału w jutrzejszych uroczystościach z okazji święta 11 listopada.

PACYFIZM ANGIELSKI

I.

Artykuł niniejszy jest pierwszym z cyklu artykułów, pisanych na podstawie bezpośrednich wrażeń i spostrzeżeń członka naszej redakcji, p. Adama Romera podczas niedawnej wycieczki do Anglji.

Pacyfizm jest niewątpliwie panującym nastrojem w angielskiej opinji publicznej. Ponieważ zaś tę opinję publiczną cechuje w wysokim stopniu naiwność i ignorancja — zdaniem samych Anglików — nic więc dziwnego, że stosunek społeczeństwa angielskiego do tego zagadnienia jest cokolwiek — powiedzmy — uproszczony.

Anglicy przeważnie szczerze wyobrażają sobie, że głównem niebezpieczeństwem wywołania wojny są — zbrojenia. Biorą oni poprostu skutek za przyczynę. Na czele ruchu pacyfistycznego znajdują się hierarchje poszczególnych wyznań. Niedawno delegacja Kościoła anglikańskiego i innych sekt chrześcijańskich z arcybiskupem Canterbury na czele udała się do premjera MacDonalda, by przypomnieć mu rzekomy obowiązek mocarstw, które podyktowały Niemcom pokój w Wersalu, dokonania i z swojej strony rozbrojenia, narzuconego wówczas zwyciężonym. Zręczna bardzo propaganda niemiecka, wykorzystująca właśnie starodawne więzy sympatji, łączące luteranizm niemiecki z anglikanizmem, stara się przytem wywoływać współczucie dla nędzy współczesnej mas niemieckich i odrazę do militaryzmu Francji. Przeciętny Anglik jest niesłychanie łatwowierny, to też nie widzi on żadnej racji nie dawania wiary pokojowym zapewnieniom niemieckim. Pamięć zaś nie zada kłamu temu zaufaniu, skoro Anglik uważa „grzebanie się w historji" za zadanie niegodne praktycznego człowieka. Tęskni on zaś bardzo jako dobry kupiec do wznowienia intratnych stosunków handlowych z Niemcami, tembardziej do odzyskania „zamrożonych" tam lekkomyślnie kapitałów.

Żądanie „gwarancji bezpieczeństwa" jest w Anglji niepopularne. Anglicy, na wzór Amerykanów, nie chcą żadnych „entanglements". Są oni zbyt przejęci gentlemenerją, by naprawdę podejrzewać jakiekolwiek państwo cywilizowane — a dla cywilizacji niemieckiej mają oni wielki respekt — o szczery zamiar niedotrzymania świętego słowa, tem mniej więc o chęć napadania na kogokolwiek. O ile odpowiedzialność Niemiec za wywołanie wojny światowej ma jeszcze wogóle jakiekolwiek znaczenie dla angielskiej opinji publicznej, to jedynie w stosunku do winy indywidualnej b. cesarza Wilhelma i najbliższych jego doradców. Zaś jako naród rycerski, Anglicy mają dla bohaterstwa armji niemieckiej i jej wodzów podziw, niekiedy graniczący wręcz z sympatją.

Anglicy nie chcą być związani traktatowo z kimkolwiek, chcąc uzależnić jakąkolwiek interwencję w razie konfliktu międzynarodowego od swobodnej decyzji własnej, nie zaś od automatycznie działających sankcyj. Anglik ma w sobie zbyt wiele wrodzonej nieufności do cudzoziemców i zbyt wiele zaufania do nieomylności własnego sądu, by poddał się on łatwo raz na zawsze stałej instancji, na której wyroki może kiedyś mógłby nie mieć dostatecznego wpływu.

Anglicy nie mają naogół zaufania do stałości obecnych stosunków w Europie. Trzeba będzie nowego pokolenia na wyspach brytyjskich, wyrosłego już w czasie istnienia obecnych granic, by przestały one dla nieznającego przeważnie historji i geografji społeczeństwa być „dziwactwem". Ponieważ w Anglji od początku jej istnienia nic się terytorjalnie nie zmieniło i od czasów Wilhelma Zdobywcy nie zaznali jej mieszkańcy inwazji, nie rozumieją oni więc przeważnie pojęć „zaborów", „wynaradawiania", „najazdu" i t. d. Jedynie przykład Irlandji, która się oderwała od Zjednoczonego Królestwa Brytyjskiego przez powstanie, stając się (na razie) jedynie samodzielnem państwem Imperjum Brytyjskiego, może posłużyć do zrozumiałych dla umysłowości angielskiej porównań. Zasadniczo są oni tylko dostępni dla argumentów gospodarczych.

Anglicy zapatrują się przeważnie na spory wzajemne państw kontynentalnych jako na kłótnie niesfornych i niespokojnych ludów, którym widocznie daleko do kultury brytyjskiej i które najlepiej pozostawić samym sobie. Gdyby sytuacja stała się zbyt groźna dla pokoju, zawsze będzie jeszcze dość czasu na to, by „guwernantka" przywołała niegrzeczne dzieci do porządku. Interwencja zaś powinna, zdaniem większości Anglików, nie wykluczając bynajmniej działaczy politycznych, nastąpić jedynie wtedy, gdy interes Anglji będzie jej kategorycznie wymagał. Tożsamość zaś interesu Anglji z sprawiedliwością dziejową dla nikogo w Anglji nie ulega wątpliwości.

Anglicy podpisali artykuł 16 paktu Ligi Narodów w przekonaniu, że Stany Zjednoczone zaratyfikują statut instytucji, powołanej do życia przez ich prezydenta. To też — doznawszy z tej strony tak nieoczekiwanego zawodu — nie lubią oni zbytnio przypominania im obowiązków stąd wypływających, a mogących spowodować sprzeczność z amerykańską tezą o bezwzględnej wolności mórz. Odmówili oni ratyfikacji słynnego protokółu genewskiego, obowiązującego członków Ligi Narodów do wzajemnej pomocy przeciwko napastnikom. Podpisali i ratyfikowali oni pakt reński, będący częścią składową układów locarneńskich oraz gwarantujący Francji i Belgji bezpieczeństwo nad Renem, jedynie w nadziei przerwania zbyt niebezpiecznego dla nich spiskowania sojuszników z Rapallo, Niemiec i Sowietów, i wciągnięcia Niemiec do współpracy z mocarstwami zachodniemi nad utrwaleniem pokoju. I ta nadzieja zawiodła. Niemniej zbyt wielu Anglików poddaje się obecnie iluzji, jakoby „zabezpieczenie pokoju" można okupić zgodą na niemieckie żądania rewizyjne: W pakcie Kellogga zaś widzieli Anglicy początkowo prostą deklarację.

Jeden z najwybitniejszych publicystów angielskich nazwał ten naiwny pacyfizm angielski niezrozumieniem prawdy, że pokoju nie wolno utożsamiać z zawieszeniem broni. i że z dobrodziejstwa pokoju nie można korzystać bez ponoszenia odpowiedzialności i zabezpieczenia jego trwałości na drodze organizacyjnej. Nie znaczy to, by obecny rząd angielski nie rozumiał słuszności tezy francuskiej. Lęka się on jednak opinji publicznej, nie czując się na siłach do pokonania wiekowych przesądów i uprzedzeń, do powiedzenia społeczeństwu całej prawdy. Sam premjer MacDonald, gorliwy członek pewnej sekty protestanckiej, zdradza widoczny pociąg do mistycyzmu pacyfistycznego, biorącego zbyt łatwo frazes za rzeczywistość. Nadmiar trudności, w okresie kryzysu światowego oraz lęk przed „rewolucją bezrobotnych" w razie wojny, skłaniają również ministrów do szukania linji najmniejszego oporu, w obawie przed ryzykowniem, ich zdaniem, cięciami. Jednym z wielu wyjątków w mówieniu społeczeństwu angielskiemu bezwzględnej prawdy o istocie pokoju jest znany publicysta Wickham Steed, który w swoich artykułach w „Sunday Times" i odczytach radjowych bezustannie przypomina Anglikom o istnieniu dla nich nolens volens obowiązku zagwarantowania nienaruszalności pokoju, wobec niemożliwości zabezpieczenia się Anglji przed takiem czy innem wciągnięciem w wir ewentualnej przyszłej wojny.

Naczelną tezą Steeda jest stwierdzenie, że neutralność w razie wojny dla państw sygnatarjuszy paktu Kellogga jest wykluczona, skoro wojna uznana została za zbrodnię. W stosunku do zbrodni dopuszczalna jest tylko interwencja przeciwko zbrodniarzowi. Prawdę tę Anglja zaczyna rozumieć — post factum.

Adam Romer

Pertraktacje z Gdańskiem w Warszawie

Komisarz generalny Rzplitej minister dr. Papée powrócił wczoraj z Warszawy i w godzinach rannych przyjął wysokiego komisarza Ligi Narodów p. Rostinga, a następnie udał się do senatu, gdzie odbył konferencję z prezydentem Ziehmem. W czasie tej konferencji minister Papée zaproponował w imieniu rządu polskiego, aby pertraktacje w sprawach kontyngentowych i obrotu uszlachetniającego odbywały się w Warszawie. Na skutek tej propozycji wczoraj wieczorem wyjedzie do Warszawy delegacja rzeczoznawców gdańskich w składzie 3 osób pod przewodnictwem senatora Przemysłu i Handlu, Althofa.

Na widowni

PRZYJĘCIA U MINISTRA BECKA

Minister Spraw Zagr. J. Beck przyjął w dniu 9-ym b. m. posła Rzeszy Niemieckiej p. v. Moltke, oraz posła duńskiego p. Wulfsberg-Hösta.

Z MIN. SKARBU

Dnia 9-go listopada r. b. p. minister Skarbu dr. Wł. Zawadzki przyjął delegację Centrali Związku Kupców.

JUBILEUSZ AMBASADORA SKIRMUNTA

Ambasador Rzplitej w Londynie, p. Konstanty Skirmunt obchodzi dziś 10-ty jubileusz kierownictwa placówką w Londynie. Przez pierwszych 7 lat p. Skirmunt był posłem pełnomocnym, zaś od lat trzech jest ambasadorem.

AMBASADOR MATSUOKO OPUŚCIŁ WARSZAWĘ

Delegat rządu japońskiego na sesję Rady Ligi w Genewie ambasador Matsuoko, bawiący w Warszawie przybył wczoraj do Belwederu, gdzie wpisał się do księgi audjencjonalnej.

Popołudniu w poselstwie japońskiem odbyło się na cześć ambasadora Matsuoko przyjęcie również z udziałem wybitnego polityka japońskiego gen. Sato, bawiącego w Warszawie, w którem to przyjęciu wzięło udział szereg osobistości ze świata politycznego.

Wczoraj wieczorem ambasador Matsuoko wraz z członkami delegacji japońskiej opuścił Warszawę, udając się do Genewy.

WYJAZD DYR. BUTLERA

Wczoraj o godz. 4-ej popoł. dyrektor Międzynarodowego Biura Pracy p. Butler opuścił Warszawę, udając się do Pragi.

Na dworcu dyr. Butlera żegnali główny inspektor pracy p. Klott, stały delegat polski przy Lidze Narodów p. Raczyński, dyrektor dep. Rose, b. minister Simon, oraz wyżsi urzędnicy ministerjum Opieki.

P. Butlerowi towarzyszył do granicy radca ministerjum p. Horszowski.

ROCZNICA OGŁOSZENIA REPUBLIKI W AUSTRJI

Z okazji rocznicy ogłoszenia republiki Austrjackiej chargé d'affaires Austrji, p. dr. Jordan będzie przyjmował kolonję austrjacką jak również przyjaciół Austrji w sobotę 12 listopada r. b. między 5 — 7 pp. w Hotelu Europejskim.

PODRÓŻ INSPEKCYJNA

Minister Komunikacji inż. M. Butkiewicz wyjechał dnia 8 b. m. do dyrekcji Krakowskiej celem dokonania inspekcji prac prowadzonych przy budowie linji kolejowej Kraków — Miechów. Pozatem p. minister dokona inspekcji dróg w okręgu krakowskim i powróci do Warszawy dnia 10 b. m .w godzinach rannych.

ROKOWANIA HANDLOWE Z AUSTRJĄ

Dziś wyjeżdża do Wiednia dyr. dep. ekonomicznego Min. Rolnictwa dr. A. Rose, aby wziąć udział w toczących się obecnie w Wiedniu rokowaniach o nowy traktat handlowy. Wraz z dyr. Rose wyjeżdża dyrektor Polskiego Związku Wytwórców i Eksporterów Wędlin inż. Zelaski, jako ekspert w dziale przetworów mięsnych.

POŻEGNANIE DR. PIĘTAKA I PŁK. NOWOWIEJSKIEGO

Wczoraj popołudniu odbyła się w Prezydjum Rady Ministrów herbatka pożegnalna na cześć ustępujących z Prezydjum —— dotychczasowego szefa wydziału dr. Piętaka, który przeszedł na stanowisko pierwszego prezesa Najw. Trybunału Administracyjnego i płk. Nowowiejskiego.

Na przyjęciu tem obecny był p. premjer Prystor, podsekretarz stanu p. Lechnicki, oraz wszyscy urzędnicy Prezydjum.

Prezes Sławek o stosunkach polsko-węgierskich

W poczytnym dzienniku węgierskim „Nemzeti Ujsag" pojawił się dłuższy artykuł współpracownika tego dziennika, p. Macieja Nellera, który opisuje swoją rozmowę z p. płk. Sławkiem, poświęconą charakterystyce stosunków polityczných w Polsce.

Na zapytanie, dotyczące sprawy stosunków polsko-węgierskich, p. płk. Sławek odpowiedział, że dobre stosunki obu państw opierają się na tradycyjnej ich sympatji do siebie i na wzajemnem zaufaniu. Polska wierzy w siłę twórczą narodu i państwa węgierskiego. To wzajemne zaufanie zapewnia i w czasach obecnych dalszy rozwój współpracy między Polską a Węgrami, co może tylko cieszyć obywateli obu państw. P. płk. Sławek oświadczył, że głęboko wierzy, iż interesy polsko-węgierskie są wspólne i pokrywają się i a bardzo wielu polach.

Wspólna i przyjazna współpraca obu państw już się rozpoczęła, rozwija się pomyślnie i należy się spodziewać, że przyniesie jak najkorzystniejsze wyniki.

Głosy i odgłosy

ODPOWIEDZIALNOŚĆ PRZED HISTORJĄ

List otwarty znanego działacza, ziemianina, kresowego p. Florjana Świdy, zamieszczony w naszem piśmie, wywołał głośną dyskusję publiczną. Nie mogło być inaczej. Rzucono bardzo jaskrawe światło na działalność prof. Stanisława Grabskiego, jako czołowego przedstawiciela rządu polskiego podczas rokowań pokojowych z Sowietami.

Czytelnicy nasi znają odpowiedź prof. Grabskiego, który, broniąc swego stanowiska, nie omieszkał jednocześnie wystąpić z gwałtownemi napaściami przeciwko zachowawczym politykom kresowym.

W najbliższych dniach pismo nasze zamieści obszerniejsze komentarze w tej sprawie.

„Czas" daje surową odprawę prof. Grabskiemu, piętnując próbę tendencyjnego oświetlania znanych faktów historycznych:

P. Grabski jest zbyt skromny. Wobec tego trzeba przypomnieć, że on sam — po powrocie z Rygi, na publicznem zgromadzeniu inaczej przedstawiał swój udział w ułożeniu traktatu. A przytem znajomością kresów, o które tam głównie chodziło, górował znacznie nad pp. Dąbskim i Kiernikiem, którzy z zadziwiającą odwagą, bez żadnego przygotowania przyjęli misję tak trudną i tak ważną. Niechże p. Grabski nie zapiera się swojej przewagi nad resztą delegacji, wszakże sam to niejednokrotnie przyznał, że inicjatywa fatalnej granicy od niego wyszła, gdyż — jak sam motywował swoje postępowanie, — chciał uchronić Polskę przed niebezpieczeństwem nadmiaru niepolskiej ludności...; oprócz tego zgodny był z p. Dąbskim w traktowaniu ludności kresowej jako „żubrów", — nad którymi trzeba przejść do porządku dziennego.

Broniąc się przed zarzutami p. Świdy nie omieszkał p. Grabski dotknąć złośliwie kijowskiej wyprawy i układu z Petlurą. O tych sprawach, nie pozostających w żadnym związku z traktatem ryskim — historja nie powiedziała jeszcze ostatniego słowa i niewiadomo jak jej sąd wypadnie. Natomiast sąd o roli p. Grabskiego w traktacie ryskim jest już wydany — i historja go nie zmieni. Nie pomogą p. Grabskiemu ani sofistyczne ubarwienia prawdy, ani tak naiwny argument: „Moja siostra Kiedroniowa wiedziała dobrze, że uzyskana w Rydze granica była naprawdę maksimum tego, co Polska mogła uzyskać". Gorzej jest, kiedy p. Grabski zaczyna operować insynuacjami podwójnie niewłaściwymi — z punktu widzenia narodowego i społecznego. Usiłując siebie odciążyć — składa on winę naszych niepowodzeń na ludzi, „którzy nie dopuścili do zawarcia pokoju wtedy, gdy nasze wojska stały na Berezynie i fałszywemi informacjami podniecili do wyprawy na Kijów".

Takie twierdzenia należy przedewszystkiem udowodnić: niechże p. Grabski wymieni tych ludzi, którzy „nie dopuścili do zawarcia pokoju" w najlepszym momencie i „podniecili do wyprawy na Kijów". W ostatniem zdaniu swojej obrony podsuwa p. Grabski brutalnie ziemianom kresowym, niskie, egoistyczne pobudki działania; nie jest to najlojalniejszy i najszlachetniejszy sposób prowadzenia polemiki...

C.

KRONIKA ZAGRANICZNA

(Według telegramów własnych i agencyjnych)

Krwawe rozruchy w Genewie

Manifestacja zorganizowana w genewskiej sali komunalnej przez Unję Narodową celem postawienia w stan publicznego oskarżenia członków genewskiej partji socjalistycznej Nicole'a i Dickera spowodowała na mieście wielkie podniecenie. W pobliżu sali doszło do starć między tłumem, a żandarmerją i policją, które koło godz. 9.30 wiecz. przerodziły się w prawdziwe rozruchy. Kompanja rekrutów piechoty, wezwana dla poparcia żandarmerji, została osaczona i częściowo rozbrojona przez tłum, który niszczył zdobytą broń. Wojsko cofnęło się i widząc się otoczone i pod grozą kamieni, rzucanych przez tłum dało salwę z karabinów maszynowych. Salwa ta dała skutek pożądany, oczyszczając chwilowo pole. Jednakże podniecenie nadal trwa i tłumy manifestują na ulicach przeciwko wojsku. Policja nadal szarżuje w okolicach sali komunalnej.

Biuro Wolffa donosi z Genewy o starciach tych, co następuje:

Wejście do sali, w której odbywało się zgromadzenie, zamknęła policja silnym kordonem. W międzyczasie zebrał się tłum na ulicy. Do tłumu wygłosili przemówienie dwaj członkowie rady Nicole i Dicker. Około godz. 9-ej wiecz. tłum przerwał kordon, przypuszczając atak do sali. Policja interwenjowała. Zaburzenia poczęły przybierać charakter groźny. Na prośbę policji przybyła z pobliskich koszar kompanja piechoty, którą tłum zaatakował, wydzierając żołnierzom karabiny z rąk i bijąc ich. Plac przed gmachem zebrań stał się polem walki. Żołnierze ustępując cofnęli się na Boulevard du Pont d'Arve, a widząc się otoczonymi, zaczęli strzelać z karabinów maszynowych. Około 10 demonstrantów odniosło ciężkie rany. Tłum jest ogromnie wzburzony. Rozruchy trwają. Na miejsce starć przybył jeszcze jeden oddział piechoty z karabinami maszynowymi. Sanitarjusze wynoszą z pobojowiska rannych.

Według ostatnich wiadomości, podczas wczorajszych zajść padło 10 zabitych i 41 rannych. O godz. 1-ej w nocy posterunki żandarmerji i wojsko zostały wycofane. Rada gabinetowa zebrała się na nadzwyczajne posiedzenie.

FRANCJA

FRANCUSCY CZŁONKOWIE FRANCUSKO - NIEMIECKIEJ KOMISJI gospodarczej wyjeżdżają dziś z Paryża do Berlina. Wspólne posiedzenie ze stroną niemiecką odbędzie się w dniu 11 b. m. Na czele delegacji stoi podsekretarz stanu ministerjum gospodarki narodowej Patenotre.

KRÓL ALBERT BELGIJSKI przybył do Paryża incognito. Królowa belgijska już od pewnego czasu bawi w Paryżu.

NIEMCY

V. PAPEN CHCE STWORZYĆ OBÓZ „KONCENTRACJI NARODOWEJ". Ogłoszony przez biuro Conti komunikat stwierdza, że **gabinet Rzeszy** na swem wczorajszem posiedzeniu **jednomyślnie wypowiedział się za podjęciem kroków, zmierzających do stworzenia obozu t. zw. „koncentracji narodowej".** V. Papen odwiedzi dziś prezydenta Hindenburga, składając mu odpowiednie wnioski w sprawie **nawiązania rokowań z przywódcami poszczególnych stronnictw.** Pozatem mają się odbyć narady z premjerami krajów związkowych, przybyłymi do Berlina na posiedzenie rady państwa. Omówienie problemów reformy konstytucji i kontyngentów odroczone zostało do następnego posiedzenia gabinetu.

ZJAZD „NIEMCÓW POZNAŃCZYKÓW" odbył się uroczyście w Berlinie pod protektoratem prezydenta Hindenburga. Podczas zjazdu wygłoszono szereg przemówień, zawierających wystąpienia przeciwko Polsce z powodu „polonizacji" poznańskiego. W wyniku obrad członkowie zjazdu złożyli ślubowanie, że nie ustaną w walce, dopóki dawna „prowincja poznańska" **nie będzie ponownie wcielona do Niemiec.**

RUMUNJA

SPRAWA PAKTU O NIEAGRESJI Z SOWIETAMI jest — jak oświadczył min. Titulescu prasie — **jedynem zadaniem, dla którego realizacji zgodził się on wejść do gabinetu**—w charakterze raczej urzędnika niż członka rządu. W ten sposób **wyciągnął on konsekwencję z obalenia przez swoje stanowisko rządu Vaidy-Voëvoda.** Prasa liberalna (opozycyjna) ostro **krytykuje stanowisko Polski,** zgłaszającej swoje desinteressment w sprawie stosunków rumuńsko-sowieckich, jako rzekomo niezgodne z przyjaźnią i sojuszem. **Herriot przyrzekł rządowi rumuńskiemu pomóc w wznowieniu oficjalnem rokowań z Sowietami.**

SOWIETY

PODWYŻSZONO ŻOŁD SZEREGOWYM czerwonej **armji w piechocie i kawalerji czterokrotnie, w artylerji 5-krotnie,** w wojskach specjalnych (technicznych, chemicznych itp.), **6-krotnie.** Pensje oficerskie podwyższone są zależnie od funkcji i rodzaju broni od 38 — 100 proc. Żołd **marynarzy** czerwonej floty podwyższony jest o **100 proc.**

Wobec drożyzny artykułów pierwszej potrzeby, dotychczasowe pensje nie wystarczyły na utrzymanie, wywołując niezadowolenie w armji. Wejście polityki finansowej Z. S. R. R. **na drogę inflacji** na rynku wewnętrznym jest obecnie całkowite. **Drukowane są masowo bony poza banknotami banku państwa.**

ZGON ŻONY STALINA nastąpił onegdaj **nagle.** 32-letnia Nadieżda Allilujewa, była członkinią partji komunistycznej i ostatnio studentką wyższych kursów chemicznych w Moskwie.

ROOSEVELT WYBRANY

Zgodnie z przewidywaniami, onegdajsze wybory dały zwycięstwo Rooseveltowi. Na ogólną liczbę 531 elektorów demokraci otrzymali 472 mandaty, republikanie 59. Ogółem padło na Roosevelta 17 miljonów głosów, na Hoovera zaś 12.380.000. Jak widać z tych cyfr, ordynacja wyborcza (głosowanie stanami) faworyzuje ogromnie zwycięską listę.

Zwycięstwo Roosevelta jest tem większe, że równoczesne wybory do izby reprezentantów i częściowe do senatu, również zadały druzgocącą klęskę republikanom. Do izby wybrano już 276 demokratów i 81 republikanów, brak wiadomości z 78 okręgów. Senat liczy obecnie 58 demokratów, 35 republikanów i bezpartyjnego rolnika (2 mandaty jeszcze nie są ustalone).

O programie przyszłego rządu niema wzmianki w przemówieniu radiowem zwycięskiego Prezydenta, mówiącem ogólnikowo o konieczności przezwyciężenia „planowego" kryzysu w oparciu o zaufanie najszerszych mas.

Amerykańska opinja publiczna utożsamia jednak na podstawie dotychczasowych enuncjacyj przywódców demokratycznych politykę Roosevelta z zniesieniem prohibicji alkoholowej i porozumieniem z państwami Europy co do rewizji taryf celnych i długów wojennych w interesie ożywienia wzajemnych stosunków handlowych. Szczególnie bowiem w sprawie ceł demokraci najostrzej zwalczali politykę Hoovera i republikanów. Pozatem demokraci zwalczać będą kartele w interesie „małego człowieka".

Nie ulega bodaj wątpliwości, że ministrem skarbu Roosevelta będzie Owen Young, twórca słynnego planu jego imienia, zdecydowany zwolennik współpracy amerykańsko - europejskiej i przyjaciel Francji. Tak samo osoba domniemanego przyszłego ministra wojny Normana Davisa jest gwarancją współpracy z Europą, tembardziej, że obecny delegat St. Zjednoczonych na konferencje rozbrojeniową podziela tezę Paul Boncoura o wykluczeniu neutralności przez pakt Kellogga.

Ministrem Spraw Zagr. zaś zostanie znany przyjaciel i b. sekretarz ś. p. Wilsona — Baker.

Charakterystycznem jest, że giełda nowojorska nadzwyczaj korzystnie zareagowała na wyniki wyborów. Zwłaszcza tendencja dla pożyczek zagranicznych wzmocniła się bardzo.

Należy się jednak wystrzegać przesadnego optymizmu. Przedewszystkiem do objęcia władzy przez Roosevelta, czyli do marca przyszłego roku zapanuje pewnego rodzaju interregnum, w czasie którego Hoover będzie sprawował funkcje Prezydenta bez jakiejkolwiek możliwości prowadzenia czynnej polityki na zewnątrz czy na wewnątrz. Jakżeż więc świat ma sobie wyobrażać powodzenie światowej konferencji gospodarczej, zwołanej do Londynu na początek p. r., kiedy głos Stanów Zjednoczonych w najważniejszych właśnie zagadnieniach będzie jakby nieistniejący. Następnie nie należy oczekiwać przystąpienia Stanów do Ligi Narodów mimo przyznawania się Roosevelta i Bakera do programu jej twórcy, ś. p. Wilsona. Nie jest ona bowiem w amerykańskiej opinji publicznej popularna. Niema w Ameryce ani śladu tej dyscypliny partyjnej, do której przywykliśmy w parlamentach europejskich. Mogą więc nastąpić niespodzianki. Nawet sprawa zniesienia prohibicji napotka na olbrzymie trudności natury konstytucyjnej, nie mówiąc już o fanatyzmie sekciarskich jej obrońców. Wreszcie klęska Hoovera jest przedewszystkiem skutkiem obarczenia go odpowiedzialnością przez masy za — kryzys gospodarczy, który gnębi społeczeństwo zamiast obiecywanej przezeń „prosperity". Nie widać zaś nadziei, by Rooseveltowi się udało dokonać cudu w tym względzie i usunąć różdżką czarodziejską nędze mas, bezrobocie i brak gotówki!

Przyjdą wszelako zmiany w polityce amerykańskiej. Życzyć należy zatem nowemu prezydentowi nietylko ze względu na Amerykę, by zmiany te powiodły mu się i przyniosły pożądane odprężenie.

* * *

Roosevelt wysłał do Hoovera depeszę dziękującą mu za życzenia w związku z odniesionem zwycięstwem. Hoover oświadczył przedstawicielom prasy, iż po ustąpieniu ze stanowiska prezydenta, a więc w marcu roku przyszłego zamierza w zupełności wycofać się z życia politycznego.

* * *

Na stanowiska gubernatorów w poszczególnych stanach demokraci dotychczas odnieśli zwycięstwo w 18 stanach.

Państw. Rada Oświecenia Publicznego

Wczoraj — jak donosiliśmy — odbyło się pierwsze posiedzenie Państw. Rady Oświecenia Publicznego.

W toku wczorajszych obrad minister Oświaty p. Jędrzejewicz wygłosił obszerne sprawozdanie o ogólnym stanie oświaty i wychowania w Polsce.

M. in. p. minister podkreślił, że w roku szkolnym 1931/32 została opracowana i wprowadzona w życie ustawa o ustroju szkolnictwa. Pozatem weszła w życie nowa ustawa o szkołach prywatnych.

Ważnem posunięciem było też przekazanie szkół rolniczych Ministerjum Oświaty i połączenie w ten sposób całości szkolnictwa zawodowego pod jednym zarządem.

Wobec wprowadzenia w życie nowej ustawy ustrojowej, wyłoniła się konieczność zasadniczej przebudowy programów szkolnych. Podstawowe prace zaczęto w roku ubiegłym. Owocem ich są „wytyczne dla autorów programów“. Położono w nich silny nacisk na zagadnienie wychowania obywatelsko-państwowego. Do końca czerwca r. 1933 opracowane będą programy dla szkoły powszechnej wszelkich stopni organizacyjnych oraz dla gimnazjów.

Po obszernem zobrazowaniu działalności ministerjum we wszystkich dziedzinach szkolnictwa, p. min. Jędrzejewicz omówił sprawę opieki nad sztuką

Po dyskusji, która wywiązała się nad referatem p. ministra obradowano nad projektem ustawy o szkołach akademickich.

* * *

W skład Państwowej Rady Oświecenia Publicznego powołanej do życia rozporządzeniem ministra W. R. i O. P. dnia 25 ub. m., a ukonstytuowanej w dniu 9 b. m., wchodzą następujące osoby:

Ks. prof. dr. Br. Żongołłowicz — podsekretarz stanu, K. Pieracki — podsekretarz stanu, M. Grażyński — wojewoda śląski, hr. Fr. Potocki — dyr. departamentu, K. Makuch — dyr. dep., M. Mendys — dyr. dep., W. Adamiecki— dyr. dep., ks. metropolita kościoła prawosławnego w Polsce, ks. J. Bursche — superintendent kościoła ew.-augsb., ks. dr. E. Szwejnic, ks. J. K. Noryśkiewicz, prof. dr, M, Schorr — rabin pozaokręgowy m. st. Warszawy, prof. dr. St. Estreicher — delegat Polskiej Akademji Umiejętności, prof. dr. St. Kutrzeba — rektor Uniw. Jagiell., prof. dr. St. Pawłowski — rektor Uniw. Pozn., prof. dr. W. Chrzanowski — rektor Politechniki Warsz., prof. B. Miklaszewski — rektor W. S. H. w Warszawie, Marja Jaworska — przew. sejmowej komisji oświatowej, prof. dr. St. Zakrzewski — przew. senackiej komisji oświaty i kultury, kuratorowie O. S.: I. Pytlakowski, J. Gadomski, E. Nowicki, M. Pollak, K. Szelągowski, St. Lewicki, M. Godecki, J. Firewicz, J. Poniatowski — wizytator Liceum Krzemienieckiego, prof. dr. M. Michałowicz — delegat nacz. Izby Lekarskiej, płk. dr. Z. Gilewicz — dyr. Centr. Inst. Wych. Fizycz, prof. dr. J. Mikułowski-Pomorski, dr. St. Ehrenkreutz — prof. Uniw. St. B., dr. A. Jakubski — prof. Uniw, Pozn,, dr. T. Wałek-Czernecki — prof. Uniw. Warsz., dr. B. Nawroczyński — prof. Uniw. Warsz., dr. Z. Czerny — prof. Uniw. Jana Kazimierza, pos. J. Smulikowski — wiceprezes Zw. Nauczycielstwa, dr. M. Grzegorzewska — dyr. Państw. Instytutu Pedagogiki Specjalnej, W. Ambroziewicz — dyr. gimn. St. Batorego w Warszawie, prof. Wł. Skoczylas — delegat S. P. S., J. Kaden-Bandrowski — delegat Zw. Literatów Polskich, E. Morawski — rektor Państw. Konserwatorjum Muzycznego w W-wie, ks. dr. Jan Mauersberger— delegat Zw. Harcerstwa, W. Ostrowski — prezes T. S. L., Wł. Sołtan — prezes P. M. S., ks. A. Ludwiczak — prezes Tow. Czytelni Ludowych, K. Rudnicki — delegat Rady Szkolnej Okr. Warsz., delegaci Zw. Naucz.: St. Machnowski, K. Staszewski, M. Wysznacka, St. Drzewiecki, Michał Siciński — prezes Stow. Chrześc.-Nar. Nauczycielstwa Szkół Powsz., inż. Al. Kapuściński — prezes Stow. Nauczycieli Szkół Zaw., dr. Fr. Tomanek — del. Stow. Naucz. Szkół Zaw., dr. W. Sierpiński — prezes Tow. Nauczycieli Szk. W. i Śr., W. Dzierzbicka — delegatka Stow. Dyrektorów Szkół Średnich Państwowych, inż. K. Turkowski — prezes Zrzeszenia Nauczycieli Szkół Gosp. Wiejsk., inż. P. Drzewiecki — delegat Warsz. Izby Przem.-Handl., inż. Wł. Jacyna — delegat Pomorskiej Izby Roln., dr. R. Jahoda-Żółtowski — delegat Izby Rzemieślniczej w Krakowie.

Nowe szykany antypolskie w Gdańsku

SCHUPO REWIDUJE... DZIECI SZKOLNE

Wczoraj rano o godz. 8.10, kiedy uczniowie gimnazjum polskiego wysiadali na dworcu podmiejskim Petershagen z motorówki, którą codziennie przyjeżdżają do szkoły, celnik gdański dokonał rewizji, przeglądając im teczki, książki i domagając się okazania legitymacyj szkolnych. Był to pierwszy wypadek rewizji młodzieży, zdążającej do szkoły. Zapytany przez wysiadających równocześnie 2-ch profesorów gimnazjalnych, co znaczy ta rewizja, celnik oświadczył: „Nie mam najmniejszego pojęcia, możliwe, że chodzi o szmugiel“.

Wypadek ten stał się przedmiotem interwencji Komisarza Generalnego Rzplitej wobec Senatu, przyczem minister Papée zażądał wyjaśnień, z czyjego polecenia rewizja ta została wykonana i jaki jest jej cel.

Święto Niepodległości

Punktem kulminacyjnym uroczystości obchodu 14-ej rocznicy Niepodległości będzie obok wielkiej rewji wojskowej o godz. 11-ej na pl. Marszałka Piłsudskiego, odsłonięcie pomnika ku czci poległych lotników o godz. 1 popoł. na pl. Unji Lubelskiej, którego ma dokonać osobiście Marszałek Piłsudski w otoczeniu przedstawicieli rządu i wojska.

Informacje i karty wstępu, w szczególności dla najbliższych członków rodzin poległych — w Aeroklubie Rzpltej (Królewska 2), w godz. 10 — 16. Tel. 603-70. Oficerowie w mundurach — wstęp wolny.

* * *

Celem wzięcia gremjalnego udziału w oddaniu hołdu Marszałkowi Polski, Józefowi Piłsudskiemu, w pochodzie, wyruszającym z placu przed komendą garnizonu w przeddzień Święta Niepodległości, t. j. w czwartek, dn. 10 listopada o godz. 7 popoł. oraz w nabożeństwie w Katedrze o godz. 10-ej, i rewji wojskowej — zarząd okręgu stołecznego Związku Legjonistów Polskich wzywa wszystkich b. legjonistów do licznego stawiennictwa. Dla członków okręgu stołecznego na wymienione uroczystości zarezerwowano pewną ilość biletów wstępu — po które zgłaszać się należy do biura okręgu, ul. Moniuszki 11, m. 63.

* * *

Warszawska wojewódzka Federacja Polskich Zw. Obrońców Ojczyzny wzywa wszystkich członków związków sfederowanych do jak najliczniejszego wzięcia udziału pod swemi sztandarami w uroczystościach obchodu 14-ej rocznicy wyzwolenia Ojczyzny. Zbiórka organizacyj dnia 10 b. m. o godz. 6 popoł. na placu Marszałka Piłsudskiego.

* * *

Pracownicy państwowych przedsiębiorstw wojskowych w Warszawie, pod protektoratem II wiceministra Spraw Wojskowych, gen. d-ra Feliksa Sławoj-Składkowskiego, urządzają w dniu 11 listopada o godz. 12-ej uroczystą akademję w sali Rady Miejskiej, ku uczczeniu rocznicy odzyskania niepodległości.

* * *

Minister W. R. i O. P. wydał do szkół okólnik treści następującej.

Dzień 11 listopada, jako rocznica odzyskania Niepodległości, jest dniem wolnym od zwykłych zajęć szkolnych i winien być wykorzystany dla celów wychowawczego oddziaływania na młodzież w duchu obywatelsko-państwowym na tle wydarzeń dziejowych z tym dniem związanych.

Niezależnie więc od uroczystości i obchodów ogólnych, w których młodzież szkolna może brać udział, należy zorganizować uroczystości i obchody szkolne w celu omówienia i wyjaśnienia młodzieży doniosłości tej rocznicy.

W dniu 11 listopada w biurze Banku Polskiego, banków państwowych i prywatnych, z wyjątkiem kas i wydziałów wekslowego i inkasowego, które będą urzędować do godz. 12-ej, oraz wszystkie urzędy państwowe nie będą czynne. Kasy P. K. O. będą otwarte dla publiczności do godz. 12-ej w poł.

Stowarzyszenie kupców polskich wydało w porozumieniu z władzami administracyjnemi odezwę, wzywającą kupiectwo polskie w stolicy do zamknięcia, wzorem lat ubiegłych sklepów w dniu 11 b. m. w godzinach od 10-ej do 16-ej po poł.

* * *

Szczegółowy program uroczystości w dniach 10 i 11 listopada podaliśmy w n-rze 310 z dn. 9 b. m.

Z Tygodnia Rolniczego

Komisja wykonawcza komitetu Tygodnia Rolniczego w Warszawie otrzymała szereg nowych wiadomości, świadczących o wielkiem zainteresowaniu rolników we wszystkich dzielnicach kraju Tygodniem Rolniczym, o wyjątkowej solidarności mas rolniczych, przejawiającej się w licznej frekwencji na zjazdy i jednogłośnem uchwalaniu rezolucyj.

Według ostatnio otrzymanych relacyj, w woj. poznańskiem odbyły się zebrania w następujących miastach: Ostrów, Ostrzeszów, Kępno, Trębaczów, Bydgoszcz, Gniezno, Kościan, Mogilno, Kruszwica, Zbąszyń. Frekwencja od 300 do 1.000 osób. Zjazdy cechowała powaga i głęboka troska o dalszą normalną egzystencję warsztatów rolnych.

Z Pomorza donoszą, że w 15-tu kółkach rolniczych odbyły się zebrania przy licznym udziale rolników. Komisja wykonawcza Tygodnia otrzymała obszerne rezolucje, uchwalone przez zjazdy w Ciechanowie (frekwencja 600 osób), w Makowie (1.000 osób), Płocku (2.000 osób), Sochaczewie (200 osób), Pułtusku (300 osób).

Pozatem na terenie powiatu lipnowskiego odbyło się 8 zjazdów rolniczych przy udziale 3.000 rolników. W powiecie łęczyckim, woj. łódzkie, odbyło się 7 zebrań rejonowych. Zjazd powiatowy odbył się w dn. 9 b. m. W woj. lubelskiem odbyło się 20 zebrań powiatowych przy udziale od 400 do 1.500 osób każdy. Wojewódzki komitet w Brześciu n/B. donosi o wielkiem zainteresowaniu akcją Tygodnia na Polesiu. W Drohiczynie Poleskim w zebraniu wzięło udział 700 osób. Uchwalono rezolucje ogólne i szereg rezolucyj o znaczeniu lokalnem. W Kamieniu Koszyrskim zjazd zgromadził 300 rolników, w Stolinie 1.000 osób, w Kobryniu — 500 osób.

W Małopolsce akcja Tygodnia rozwija się bardzo pomyślnie. Również na pozostałych terenach, z których dokładniejsze wiadomości codziennie napływają do komisji wykonawczej komitetu Tygodnia. Rezolucje uchwalone przez powiatowe zjazdy, gromadzone są obecnie przez komitety wojewódzkie Tygodnia, uzupełnione następnie na zjazdach wojewódzkich ostateczny swój wyraz znajdą w obradach zjazdu centralnego Tygodnia Rolniczego w dniu 13 b. m. w Warszawie.

Komisja wykonawcza komitetu Tygodnia podaje do wiadomości, że w zjeździe centralnym Tygodnia brać mogą udział tylko ci rolnicy, którzy wylegitymują się kartą wstępu. Kartę otrzymać można w Powiatowej Organizacji Rolniczej. Komisja wykonawcza karty te rozesłała na teren. Dodatkowo nie będzie ich już przydzielać komitetom powiatowym.

Z całej Polski

Nowe szosy

W dn. 8 b. m., odbyła się uroczystość otwarcia i oddania do użytku publicznego nowej szosy, łączącej Zagłębie Dąbrowskie z Miechowskiem przez Olkusz i Skałę.

Droga ta o długości 14 klm., wybudowana została kosztem sejmików: olkuskiego i miechowskiego przy wybitnej pomocy miejscowej ludności.

W uroczystości otwarcia wzięli udział: wojewoda kielecki Paciorkowski, dyr. woj. urzędu drogowego, inż. Kong, starostowie obydwuch powiatów, członkowie wydziałów powiatowych w asyście licznych rzesz okolicznej ludności.

* * *

Prace około budowy magistrali Kraków — Zakopane na terenie Zakopanego posunięte zostały o tyle naprzód, że ukończono już na ulicach Nowotarskiej i pobliskich kładzenie podkładu szutrowego, na którym będzie położona nawierzchnia bitumiczna. W związku z przebudową nawierzchni tych ulic projektowane jest założenie chodnika po drugiej stronie.

GDYNIA

— **Rekord przeładunku.** W okresie od 24 — 30 października r. b., osiągnięty został nowy rekord przeładunku tygodniowego w porcie gdyńskim, **najwyższy od początku istnienia portu.** W tygodniu tym przeładowano ogółem 142.029,9 ton różnych towarów.

ŁÓDŹ

— **Poświęcenie kościoła i domu wychowawczego w Łodzi.** J. E. Ks. biskup Tymieniecki dokonał poświęcenia nowego domu wychowawczego SS. Pasterek w Romanowie pod Łodzią. Tegoż dnia J. E. ks. biskup Tymieniecki, poświęcił nowowzniesiony kościół OO. Bernardynów na terenie podmiejskim Łódź — Marysin.

GRODNO

— **Trzy wyroki śmierci.** Sąd doraźny w Grodnie na sesji wyjazdowej w Wołkowysku, rozpatrywał onegdaj sprawę o napad rabunkowy i morderstwo Wiktora Sebastjańczyka w osadzie Liberpol w powiecie Wołkowyskim. W wyniku rozprawy skazani zostali Julian Komejczuk, Józef Dulczewski i Julian Kapitan na karę śmierci przez powieszenie, zaś dwuch pozostałych oskarżonych przekazano sądowi zwykłemu. Wyrok wykonano wczoraj.

LWÓW

— **Ujęcie sprawcy włamania do Sądu Apelacyjnego.** W związku z prowadzonem dochodzeniem w sprawie włamania w Sądzie Apelacyjnym we Lwowie, dokonanego w dniu 6 b. m. został zatrzymany przez wydział śledczy jako sprawca włamania znany złodziej kasowy Jan Didiuk, od którego odebrano kwotę 3.600 zł. W toku dochodzenia ustalono, że część skradzionych pieniędzy została zakopana w lasku na Wysokim Zamku. Policja prowadzi dalsze dochodzenie celem odzyskania reszty skradzionej sumy.

— **Krwawy dramat miłosny.** Wczoraj w południe w budynku pocztowo-celnym, obok dworca głównego rozegrał się krwawy dramat miłosny, mianowicie 23-letnia urzędniczka rachuby Marja Linkówna strzeliła z rewolweru do 32-letniego rewidenta celnego Henryka Służańskiego, raniąc go w prawą łopatkę, poczem strzeliła sobie w skroń. Linkównę w stanie groźnym przewieziono do szpitala. Rana Służańskiego okazała się lekką.

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE

Czwartek dnia 10 listopada

DZIŚ: Andrzeja z Awelina JUTRO: Marcina B. W.
Wschód słońca 6.47 Zachód słońca 15.53
Długość dnia 9.06
Ubyło dnia 7.39
Wschód księżyca 14.29 Zachód księżyca 3.41

OGÓLNE

— KONFERENCJA W SPRAWIE ZWIĘKSZENIA RUCHU NA KOLEJACH

Podsekretarz stanu w min. Komunikacji, inż. Gallot zwołał na dzień 14 b. m. konferencję naczelników wydziałów handlowo-taryfowych wszystkich dyrekcyj kolejowych. Na konferencji tej omawiane będą środki celem zwiększenia ruchu na kolejach. M. in. omawiana będzie sprawa konkurencji autobusowej. Konferencji przewodniczyć będzie p. wiceminister Gallot.

— NOWA TARYFA KOLEJOWA POLSKO-RUMUŃSKO-BUŁGARSKA

W Sofji odbyła się konferencja przedstawicieli kolei polskich, rumuńskich i bułgarskich, na której zatwierdzona została taryfa związkowa między Polską a Bułgarją. Taryfa ta organizuje nietylko tranzyt między Polską a Bułgarją przez Rumunję, lecz ułatwia ona połączenie Bałtyku i Morza Północnego przez Polskę, Rumunję i Bułgarję z Morzem Egejskiem. Nowa taryfa wchodzi w życie z dniem 1-go marca r. b.

— W SPRAWIE NOWELIZACJI USTAWY O IZBACH LEKARSKICH

W dniu 9 b. m. odbyło się pod przewodnictwem dyr. departamentu służby zdrowia dr. Jana Adamskiego, posiedzenie sekcji administracyjnej Państw. Najwyższej Izby Lekarskiej. Na konferencji omawiano zagadnienie nowelizacji ustawy o izbach lekarskich.

— SPIS BUDYNKÓW W POLSCE

W Biurze Powszechnych Spisów przystąpiono do opracowania danych, dotyczących budynków w całej Polsce, na podstawie materjału drugiego powszechnego spisu ludności. Opracowane zostaną szczegółowe dane w sprawie budynków zarówno w miastach, jak i na wsi.

— USPRAWNIENIE SŁUŻBY TELEFONICZNEJ

Komisja komunikacyjna Izby Przemysłowo-Handlowej w Warszawie rozpatrywała, w związku z zapytaniem min. Poczt i Telegrafów, zagadnienie usprawnienia służby telefonicznej, oraz równocześnie zastanawiała się nad możliwością obniżki opłat za abonament telefoniczny i rozmowy międzymiastowe. Pozatem Komisja zajęła się projektem ustawy w sprawie zarządu i eksploatacji portu handlowego w Gdyni. Przyjęte przez Komisję rezolucje będą przedmiotem memorjałów do władz rządowych.

MIEJSKIE

— PRZYJAZD WYBITNEGO PUBLICYSTY AUSTRJACKIEGO

W dniu wczorajszym przybył do Warszawy redaktor Ludwik Mannheimer, wydawca „Oesterreichische Wirtschaftsrundschau", jednego z najpoważniejszych pism gospodarczych Austrji, w celu nawiązania żywszego kontaktu z polską prasą gospodarczą i sferami finansowo-przemysłowemi.

— DAR JAPOŃSKI DLA M. WARSZAWY

Burmistrz miasta Tokio p. Hideziro Nagata przesłał w darze inż. Słomińskiemu, prezydentowi m. st. Warszawy, piękne, artystycznie wydane dzieło o Tokio.

— NOWE WYSTAWY

W sobotę dn. 12 b. m. o godz. 12 w południe w Instytucie Propagandy Sztuki nastąpi otwarcie wystaw: grafiki artystów Z. S. H. R. oraz zbiorowych Tytusa Czyżewskiego i Edwarda Wittiga, twórcy pomnika „Lotnika".

W Zachęcie odbędzie się również w sobotę w południe otwarcie wystawy obrazów znanego węgierskiego artysty malarza Karola Kotasa. Wystawa ta została urządzona pod protektoratem ministra pełnomocnego Węgier P. Matuska.

— Z ŻYCIA KOŁA WARSZAWSKIEGO T. N. S. W.

Dziś o godz. 8-ej wiecz. w lokalu Koła (Bracka 13 m. 4) odbędzie się referat p. St. Fiedorowicza, sekretarza gen. Zw. Zaw. P. I. U. S: p: t: „Ubezpieczenie nauczycieli w Zakładach U. P. U."

W sobotę, dn. 12 b. m. o godz. 8-ej wiecz. odbędzie się odczyt prof. Uniw. Michała Kamieńskiego: p. t. „Roje meteorów".

— ZAMKNIĘCIE TOW. POLSKO-CHIŃSKIEGO

Na skutek decyzji komisarza Rządu zamknięto „Tow. Polsko-Chińskie" (Miodowa 7). Likwidatorem majątku Tow. mianowany został starosta grodzki śródmiejsko-warszawski.

— ZAMKNIĘCIE KLUBU BRIDŻOWEGO W „ITALJI"

Nocy ubiegłej wkroczyła policja do lokalu klubu bridżowego w „Italji" (Nowy-Świat 21) spisano nazwiska wszystkich obecnych poczem po rewizji klub zamknięto.

— PRZYBÓR WODY NA WIŚLE

Poziom wody na Wiśle podniósł się w ciągu tygodnia bieżącego od 65 — 70 cm. i wynosił wczoraj 1.22 m. Przybór spowodowany jest deszczami w górze Wisły.

Ś. † P.

FRANCISZEK STARORYPIŃSKI

b. obywatel ziemski, właściciel dóbr Chodaki na Podolu

opatrzony Św. Sakramentami, zmarł w Warszawie dn. 9 b. m.
O czem zawiadamiają krewnych i przyjaciół pozostali w głębokim smutku

O dniu pogrzebu nastąpią oddzielne zawiadomienia **Żona, Brat i Rodzina**

Zawieszenie wykładów na Uniwersytecie Warszawskim

PO AWANTURACH ANTYSEMICKICH NA WYDZIALE PRAWNYM

Wczoraj na wykładach pierwszego roku wydziału prawnego U. W., odbywających się w sali Muzeum Przemysłu i Rolnictwa doszło do nowych ekscesów antysemickich.

Część słuchaczów, sympatyków OWP, nawoływała do udziału w nabożeństwie żałobnem za duszę ś. p. Wacławskiego, który zginął w roku ubiegłym podczas rozruchów antysemickich w Wilnie. Następnie bojówka OWP usiłowała usunąć z sali studentów Żydów.

Na tem tle doszło do bójki, której ofiarą padło kilku słuchaczów-Żydów, mianowicie 19-letnia Irena Budzyner, 21-letni Szymon Bliner i 19-letni Jakób Rando. Wezwana niezwłocznie policja zlikwidowała zajście. Wkrótce przybył rektor Ujejski i dziekan wydz. prawnego, którzy na miejscu rozpoczęli dochodzenia, przesłuchując 5-ciu poturbowanych studentów.

W związku z wczorajszemi zajściami, rektor Uniwersytetu Warszawskiego zawiesił wykłady i ćwiczenia w dniach 10 i 12 b. m., ostrzegając równocześnie całą młodzież Uniwersytetu przed konsekwencjami powtórzenia się podobnych zajść.

Zjazd Związku Izb Przemysłowo-Handlowych

W dniu wczorajszym obradował w siedzibie Izby Przemysłowo - Handlowej w Warszawie Zjazd Związku Izb Przemysłowo - Handlowych. Obradom przewodniczył prezes Klarner.

Zjazd przyjął wnioski Izby Wileńskiej, dotyczące polityki Dyrekcji Lasów Państwowych, a przedewszystkiem wydzierżawiania fabryk dykt i fornierów. Następnie Zjazd zajął krytyczne stanowisko wobec dotychczasowej działalności wywozowej Komisji Rozdzielczej, i uważając jednolitą organizację eksporterów trzody i bydła za przedwczesną, uchwalił wystąpić z wnioskiem reorganizacji komisji wywozowej.

Rozpatrując projekt ustawy o zarządzie i eksploatacji portu handlowego w Gdyni, Zjazd przyjął wnioski Izby Gdyńskiej w sprawie tego projektu, podkreślając przedewszystkiem konieczność ścisłego kontaktu portu gdyńskiego ze wszystkimi ośrodkami gospodarczemi, a temsamem zapewnienia Izbom conajmniej 7-miu mandatów w Radzie Portu.

Pozatem Zjazd stwierdził potrzebę zapewnienia sferom przemysłowo - handlowym reprezentacji w Komisjach, wymierzających podatek dochodowy, ustosunkował się negatywnie do projektu ustawy o ochronie produkcji szewskiej i cholewkarskiej. Wreszcie wobec przeciążenia przedsiębiorstw przemysłowo - handlowych składaniem sprawozdań statystycznych na żądanie urzędów i in. instytucyj — Zjazd stanął na stanowisku konieczności ponownego przedstawienia czynnikom rządowym nieodzowności centralizacji zbierania i opracowywania danych statystycznych w jednej instytucji.

Filmia

„Boczna ulica" (COLOSSEUM)

Współczesny film amerykański p. t. „Boczna ulica", przedstawia bezgraniczną i pełną poświęceń miłość kobiety, wiernie oddanej przez długie lata swemu ukochanemu, którego, tylko zawdzięczając przypadkowi, poślubić nie zdołała, skazując siebie na wielkie cierpienia.

Bardzo ciekawa przewodnia myśl scenarjusza, zręczne ujęcie poszczególnych scen filmu, wykonanego bez nadmiaru djalogów, doskonała reżyserja Johna Stahla, wreszcie świetna i subtelna gra Ireny Dunne i jej partnera John Bols'a stawiają film na wysokiem poziomie.

Zdjęcia czyste, aparatura dyskretna, tempo dobre.

El.

Mimochodem

SZKOŁY FLEGMATYKÓW

W jednem z pism warszawskich ukazała się ostatnio następująca wiadomość:

W niektórych urzędach mają zostać wywieszone tabliczki, wzywające interesantów do zachowania zimnej krwi.

To praktyczne! To mi się podoba! Coprawda trochę enigmatycznie brzmi określenie w „niektórych urzędach", ale przypuszczam, że władze, które wpadły na tak wspaniały pomysł, nie zepsują go błędnem wykonaniem.

Odtąd interesant, który po półgodzinnem czekaniu na poczcie poczuje nieomylne oznaki zbliżającego się ataku furji, spojrzy tylko na napis i stanie się spokojny jak baranek.

Urzędnik magistracki, dowiadując się, że kasa miejska nadal świeci pustkami, rzuca przypadkiem okiem na wiszący nad kasą zbawczy napis. I już mamy o jednego samobójcę mniej.

W urzędach podatkowych nie będzie już dochodziło do rękoczynów między płatnikami, a urzędnikami, a jeśli jeszcze komornik będzie nosił na piersiach podobny napis, wszystkie przykre sprawy załatwiane będą z uśmiechem na ustach, iście sielsko, anielsko.

„Klienci" Z. U. P-u będą skracali sobie czas wielogodzinnego oczekiwania wykuwaniem na pamięć tej świątecznej maksymy.

A po kilkakrotnych treningach zaroi się w Warszawie od ludzi tak zimnokrwistych, że najbardziej flegmatyczni Anglicy będą przy nich zapalczywymi cholerykami.

BAS.

Z Teatrów

OPERA. Dziś melodyjna operetka **„Bal w Operze"** w premierowej obsadzie i z tańcami efektownymi.

Jutro opera Żeleńskiego **„Janek"**.

NARODOWY. Dziś i jutro tragedja A. Tołstoja **„Car Iwan Groźny"** w nowym przekładzie St. Miłaszewskiego.

LETNI. Dziś i codziennie groteska Arnolda i Bacha **„Hula ben Bulla"**.

NOWY. Dziś i jutro dana będzie głośna komedja Jakuba Devala w przekładzie J. A. Hertza **„Mademoiselle"**

POLSKI. Dziś i dni następnych po cenach zniżonych komedja muzyczna **„Jim i Jill"**.

W środę przyszłego tygodnia premjera operetki **„Nietoperz"** Straussa według inscenizacji Reinharda, w opracowaniu Tuwima, pod kierownictwem Aleksandra Zelwerowicza. Udział biorą: pp. Karwowska, Radwanówna, Bodo, Fabisiak, Lawiński, Maszyński, Mierzejewski, Niewiarowicz i Zelwerowicz.

TEATR ARTYSTÓW. Z dniem każdym rośnie powodzenie wystawionych z niebywałym przepychem i znakomicie granych **„Krakowiaków i Górali"**.

Jutro, o g. 3 i pół popoł. **„Krakowiacy i Górale"**.

Najbliższą premjerą będzie **„Księżniczka chińska"** w opracowaniu i przekładzie Zegadłowicza.

TEATR ATENEUM. Dziś i dni następnych głośna sztuka **„Kapitan z Köpenick"**.

„BANDA" — TEATR MAŁY. Dziś i codziennie rewja **„Jarmark Śmiechu"**.

„MORSKIE OKO". Dziś i dni następnych rewja p. t. **„Yo-Yo"**.

TEATR KAMERALNY (Senatorska 29). Dziś i dni następnych sztuka A. Fajko **„Człowiek z teką"**.

TEATR „8 m. 30" (ul. Mokotowska 73), codziennie prześliczna operetka Stolza **„Peppina"** w literackiem opracowaniu J. Krzewińskiego i L. Brodzińskiego.

CYRK. Codziennie dwa przedstawienia pełnego atrakcyj programu listopadowego.

Repertuar kinoteatrów

Apollo — „Pieśń nocy".
Atlantic — „Szatan zazdrości".
Capitol — „Carmen". „Boni".
Casino — „Odtrącona".
Colosseum — „Boczna ulica".
Europa — „Blond Venus".
Filharmonja — „Blond Venus".
Hollywood — „Pod wrogim sztandarem".
Majestic — „Drewniane krzyże".
Palace — „Niebezpieczna próba".
Pan — „Biała trucizna".
Stylowy — „Mata Hari".
Światowid — „Człowiek Małpa".

W sprawie nadużyć w handlu dziennikami i czasopismami

Wobec stwierdzenia licznych nadużyć w handlu dziennikami i czasopismami, Polski Związek Wydawców Dzienników i Czasopism podaje do wiadomości, że sprzedawcy nie mają prawa wypożyczania czytelnikom dzienników i czasopism, tak za opłatą, jak i bezpłatnie.

Takie wypożyczanie pism do czytania lub przejrzenia nietylko narusza umowę o sprzedaż komisową i dobre obyczaje kupieckie, lecz jest również nadużyciem, jakiego wobec wydawnictwa dopuszcza się sprzedawca, czyli przestępstwem, ściganem przez Kodeks Karny.

Ostrzegamy przeto wszystkich, których to dotyczy, że takie przestępcze działanie, tak ze strony sprzedawcy, jak i ze strony współwinnego czytelnika, pociągnie za sobą odpowiedzialność cywilną i karną.

Występować przeciwko winnym na drodze sądowej karnej i cywilnej, będą zarówno wydawnictwa, jak i władze Związku Wydawców; nadto nazwiska winnych tych nadużyć będą publikowane na łamach prasy.

RADA I ZARZĄD GŁÓWNY
POLSKIEGO ZWIĄZKU WYDAWCÓW DZIENNIKÓW I CZASOPISM

Radjo

KONCERT MUZYKI FIŃSKIEJ

W niedzielę, 13 b. m., o godz. 12.15 rozgłośnie radjowe transmitują, jak zwykle w niedzielę Poranek Symfoniczny, poświęcony muzyce finlandzkiej. Koncert prowadzić będzie dyrygent finlandzki Va der Pals. W programie: orkiestrowa „Rapsodja Botnicka" Leevi Madetoja, — koncert fortepianowy S. Palmgrena, który wykona Marja Wiłkomirska i symfonja Jana Sibeliusa o tęsknym i mrocznym charakterze, cechującym kompozycje fińskie, co zbliża je niekiedy do słowiańskiego sentymentu.

KWARTET DREZDEŃSKI

Dnia, 13 b. m., o g. 17.00 wystąpi w studjo warszawskiem Kwartet Drezdeński (pp.: Fritzsche, Schneider, Ripphan, Kropholler). Zespół ten zyskał w ciągu ostatniego dziesięciolecia powszechne uznanie, jako jeden z przedstawicielskich kwartetów niemieckich. W programie koncertu wchodzi III Kwartet Beethovena, op. 17, i jedyny Kwartet Cl. Debussy op. 10 g-moll.

DWA SŁUCHOWISKA — CZECHOWA I AWERCZENKI

W niedzielę, 13 b. m., o godz. 19.25 transmitowana będzie z Wilna wesoła audycja, poświęcona humorowi rosyjskiemu, reprezentowanemu przez dwuch znakomitych pisarzy, Antoniego Czechowa i Arkadjusza Awerczenko. Nadane zostaną dwa słuchowiska: „Bezbronna istota" Czechowa i „Czworo" Awerczenki, w wykonaniu artystów teatrów miejskich w Wilnie.

NIEDZIELA
13 listopada

10.00 — Nabożeństwo z Krakowa. **12.15** — Poranek Symfoniczny z Filh. Warsz. W przerwie „Prawo do dziecka kobiety pracującej" — dr. Z. Garlicka. **14.05** — „Jakie środki ratunku posiadają rolnicy w ustawach finansowo-rolnych" — wygł. red. Rusinek. **14.25** — Muzyka w wyk. ork. A. Stromberga i Kaczyńskiego. **14.40** — „Co słychać, o czem wiedzieć trzeba" — dyr. S. Mędrzecki. **15.00** — D. c. koncertu. **16.00** — Program dla młodzieży. **16.25** — Płyty. **16.45** — Wiadomości przyjemne i pożyteczne. **17.00 — Koncert kameralny w wyk. Kwartetu Drezdeńskiego.** **18.00** — Muzyka lekka z cuk. „Ziemiańska". **19.25 — Słuchowisko p. t. „Czworo" Awerczenki i „Bezbronna istota" Czechowa.** **20.00** — Koncert popul. I Downar - Zapolska (sopr.) i prof. L. Urstein (fort.). W przerwie wiad. sportowe. **22.00** — Muzyka taneczna.

Program dzisiejszy podaliśmy w Nr. 308 z d. 7 b. m.

Wyścigi konne

WYNIKI Z 57-go DNIA SEZONU JESIENNEGO (9.XI)

Pogoda pochmurna, tor elastyczny, ale dobry, publiczności dużo. Gonitwy wczorajsze wykazały przewagę trzylatków nad końmi starszych generacyj, prawdopodobnie dzięki dużej różnicy w wadze.

W gonitwie o sprzedażną nagrodę 2.000 zł. dla 2-l. na dyst. 1.100 mtr. łatwe zwycięstwo odniosła Klinga, włas. i hod. K. hr. Zamoyskiego (po Aretin i Bajadera)), bijąc o 4 dł. Rozkosz, trzeci Jam, bez miejsca Grójec. Wygr. w 1 m. 12 s. Tot. 14, fr. 12 i 17 zł. Zwycięzczyni oceniona na 1.300 zł. została nabyta na przetargu za 1.350 zł.

Gonitwę o nagrodę 1.200 zł. dla 3-l. i st. na dyst. 1.600 m., ruszywszy dobrze od startu i przodując na całym dystansie, łatwo wygrał idący dla totalizatora pod 0, 3-l. Iberus st. „Topór", na drugie miejsce finiszem wyszła 4-l. zagr. Amarantina, trzecia Dżonka, w pobitem polu Raduna, Koncert, Pandur, Jowisz; wygr. w 1 m. 4 s. o 5 dł., trzeci 1 dł. Tot. 22, fr. 15, 20 i 46 zł.

Drugą taką samą nagrodę zdobyły w walce 4-l. Fataliste B. W. p. B. Wydżgi i 3-l. Imp. st. Lubicz, mijając celownik łeb w łeb, trzecia blizka Florencja,. bez miejsca Shou, Toledo, Cri du Coeur, Romanelli i Złota Pantera. Wygrane w 1 m. 46 s. Tot. 22 i 13 fr. 14, 11 i 13 zł.

Na dyst. 850 mtr. w gonitwie o nagr. 1.800 zł. dla 2-l. triumfowała Juana p. J. Michelisa (Balthazar i Sucha), bijąc pewnie o 2 dł prowadzącą z dużą przewagą od startu Honoratę, trzecia o 1 i pół dł. Purpura, dalej Akwatinta, Jazda, Markiza, La Vallière i Estyma. Wygrane w 56 s. Tot. 50, fr. 15, 14 i 16 zł.

Następną taką samą gonitwę, prowadząc z miejsca do miejsca, łatwo wygrała Maja p. A. Budnego (Mah-Jong i Bonny-Maiden) od Qui-hourras, trzecia Persanta, bez miejsca Idylla, Forse-majeure, Enklawa i Palma. Wygrane w 56 s. o 4 dł., trzeci 3 dł. Tot. 19, fr. 12, 14 i 22 zł.

W gonitwie o nagr. 2.000 zł. dla 3-l. i st. na dyst. 1.600 m od prowadzącego wyścig 3-l. og. Tarvizio finiszem wygrała 3-l. Fiammina K. hr. Zamoyskiego, bijąc rywala o trzy czwarte dł., trzecia o 5 dł. 4-l. Jaga, bez miejsca, Huryska i Bibi-Hanum. Wygrane w 1 m. 45 s. Tot. 23, fr. 16 i 29 złotych.

Nagrodę 1000 zł. na dystansie 2.400 m. od prowadzącego gonitwę do pół prostej 3-l. Indigo, wygrał 3-l. Parlier, p. P. Kostkiewicza, trzeci Ilbit, dalej Juno, Sara i Manru. Wygrane łatwo o 4 dł., trzeci 8 dł. w 2 m. 44 s. Tot. 96, fr. 45 i 25 zł.

3-l. Minerwa p. E. Grzybowskiego łatwo pobiła 4-l. Jeziornę, za którą trzecia prowadząca do dużych trybun, zag. 4-l. Rawa, bez miejsca Mospan, Morowy, Persona-Grata, Jontek, Agryppa. Wygr. łatwo o 2 dł. w 1 m. 44 i pół s. Tot. 51, fr. 14, 22 i 12 zł.

W gonitwie o nagrodę 1.500 zł. dla 3-l. i st. na dystansie 2.100 m., na froncie znowu trzylatki. Wyścig w walce wygrał Poznaniak, p. M. Róga, bijąc o 1 dł. finiszującą z dalekiego ostatniego miejsca w gonitwie 3-l. IrriGarję, trzeci 4-l. Dam, w pobitem polu As Couer, Herod, Lancut, Wygr. w 2 m. 22 s., trzeci o 5 dł., tot. 69, fr. 32 i 25 zł

J. M. G.

Wypadki

— **ARESZTOWANIE WYWIADOWCÓW URZĘDU ŚLEDCZEGO.** Z polecenia władz sądowych, aresztowano i osadzono w więzieniu przy ul. Dzielnej, Mikołaja Moraczewskiego i Stefana Majchrzyńskiego, wywiadowców Urzędu Śledczego, oskarżonych o łapownictwo.

— **ARESZTOWANIE URZĘDNIKA.** Policja śledcza aresztowała Mieczysława Kłopotowskiego, urzędnika Państwowego Monopolu Spirytusowego wytwórni wódek na Pradze. Kłopotowski oskarżony jest o nadużycia.

— **SKOK POD PAROWÓZ.** Na stacji Warszawa — Gdańska pod manewrujący parowóz Nr. 49, wprost ul. Pokornej, rzuciła się jakaś kobieta, lat około 25, ponosząc śmierć na miejscu. Dokumentów przy samobójczyni nie znaleziono.

GIEŁDA WARSZAWSKA

NOTOWANIA URZĘDOWE z dn. 10.11

Jutro, t. j. w piątek dnia 11 listopada jako w dniu Święta Niepodległości giełda będzie nieczynna.

WALUTY

Holandja 358.50, Belgja 123.90, Szwajcarja 171.90, Londyn 29.30 — 29.32, Nowy Jork kabel 8.92, Paryż 34.99, Praga 26.41, Sztokholm 156, Gdańsk 173.50.

W obrotach prywatnych płacono za 1 rubla złotego 4.61¾ zł.

Tendencja dla dewiz europejskich słabsza, dla amerykańskich mocniejsza, dla pożyczek, listów zastawnych i akcyj niejednolita.

PAPIERY PROCENTOWE

3 proc. Poż. Premj. Bud. 38, 4 proc. Poż. Inw. 97, 4 proc. Poż. Dol. 49.70, 8 proc. L. Z. B. Roln. 94, 8 proc. L. Z. B-ku G. K. 94, 7 proc. L. Z. B-ku Roln. 83,25, 7 proc. L. Z. B-ku G. K. 83,25, 6 proc. Obl. m. Warszawy 1926 r. zł. VI em. 34, 5 proc. Państw. Poż. Konw. 40,55, 6 proc. Poż. Dol. 56,40 — 56,25, 10 proc. Poż. Kol. 101, 7 proc. Poż. Stab. 55.75 — 56,38 — 55,25 — 60, 5 proc. L. Z. m. Warszawy zł. 48, 8 proc. Miejskie zł. 57,50 — 58,25, 10 proc. L. Z. m. Siedlec 52,50.

AKCJE

Bank Polski 86.25 — 86.50, Tow. Fabr. Cukru 17.75, Lilpop 13.25, Starachowice 7.80.

Rynki zbożowe i towarowe

ZIEMIOPŁODY

WARSZAWA, 9.11. Na zebraniu giełdy zbożowo-towarowej w Warszawie obrót ogólny wynosił 1808 ton, w tem żyta 308,5 t. Notowano za 100 kg. parytet wagon Warszawa w handlu hurtowym, w ładunkach wagonowych: żyto standart I-szy 16.25 —16.50, II-gi 16.00—16.25, pszenica jara czerwona szklista 27.50—28.00, pszenica jednolita 26.50—27.00, pszenica zbierana 26.00—26.50, owies jednolity 17.00—17.50, owies zbierany 16.00—16.50, jęczmień na kaszę 15.75—16.25, jęczmień browarowy 17.00—18.00, gryka 17.00—18.00, proso 18.00 — 19.00, groch polny jadalny z workiem 24.00—26.00, groch Victoria 26,00—29.00, peluszka 16.50—17.50, rzepak zimowy 48.00—49.00, siemie lniane bazis 38.00—40.00, koniczyna biała surowa 110—140, koniczyna biała bez kanianki o czyst. 97% 150—210, koniczyna czerwona sur. 110—130, bez kanianki 125—140, mąka pszenna luksusowa 45—50, mąka pszenna 4/0 40—45, mąka żytnia pytlowa 27.00—29.00, żytnia sitkowa 21.00—23.00, żytnia razowa 21.00—23.00, otręby pszenne 11.00—11.50, średnie 10.00—10.50, żytnie 9.50—10.0, kuchy lniane 21.50—22.00, rzepakowe 16.50—17.00, słonecznikowe 17.50—18.00, ziemniaki jadalne 4.00 4.50. Usposobienie spokojne.

POZNAŃ, 9.11. Żyto 14.80 — 15.00, pszenica 23.00—24.00, jęczmień 64—66 kg. 13.50—14.00, 68 kg. 14.00—14.75, browarny 16.00—17.50, owies 14.00—14.25, owies nadający się do siewu —.———.—, mąka żytnia 65% 23.50—24.50, pszenna 65% 36.50—38.50, otręby żytnie 8.75—9.00, pszenne 9.00—10.00, pszenne grube 10.00—11.00, rzepak 40.00—41.00, rzepik zimowy 38—43, gorczyca 39—45, wyka letnia —.—. peluszka —.——, groch Victoria 21—24. Folgera 30—33, łubin niebieski ——.—, żółty —.—, mak niebieski 100—110, koniczyna biała 120—160, ziemniaki jadalne 2.20—2.50, słoma pszenna i żytnia luzem 2.50—2.75, prasowana 3.00—3.25, owsiana i jęczmienna 2.50—2.75, prasowana 3.00—3.25, siano luzem 5.00—5.25, prasowane 5.80—6.70, Nadnoteckie 6.00—6.50, prasowane 6.75—7.40. Ogólne usposobienie spokojne.

MIĘSO

WARSZAWA, 9.11 Na targowisku dla trzody chlewnej przebieg targu bardzo ożywiony.

Spęd: bydła razem 264 sztuk, pozostało 40 cieląt 260, pozostało —, świń 1849 pozostało —.

Płacono za 100 kg. żywej wagi woły 55—60 zł. krowy 50—60 zł., cielęta 0.90—0.95 zł., świnie 115—125 zł.

Płacono za 1 kg. mięsa loco hale hurtu. Mięso uboju warszawskiego: wołowina zady I gat. 1.10—1.25 II gat. 0.90—1.05. przody koszerne I gat. 1.20—1.60 II gat. 0.80—1.10 III gat, —.——, cielęcina zady I gat. 1.90—2.00, II gat. —.——.—, przody koszerne I gat. 1.70—1.80 II gat. —.——.—— baranina zady I gat. —.——, przody I gat. 1.60—1.90, wieprzowina I gat. 1.30—1.40 II gat. 1.20—1.25, III gat. 1.10—1.15.

Mięso przywozowe: wołowina zady I gat. 0.80—0.90, II gat. 0.65—0.75, przody koszerne I gat. 0.70—0.80, II gat. 0.50—0.65, cielęcina zady I gat. 1.50—1.70, II gat. 1.30—1.40, przody koszerne I gat. 1.20—1.40, II gat. 0.90—1.10 całe cielęta 1.20—1.30, całe barany 0.70—0.80, wieprzowina słoninowa I gat. —.——.—, II gat. 1.10—1.25.

Biuletyn meteorologiczny

Dziś w Warszawie o godz. 10-ej ciśnienie 758.3, temp. 3.9, wilgotność w %% 99, stan nieba — mgła. Przewidywany przebieg pogody w dniu 11.XI. 32 r.: W całym kraju pogoda chmurna i mglista, miejscami z dżdżą, zwłaszcza w godzinach porannych. W ciągu dnia niewielkie przejaśnienia. Nocą przymrozki, d niem temp. 6 do 8°. Słabe wiatry południowo-wschodnie.

Wyd.: POL. POWSZ. SP. WYD. Drukowano w „Drukarni Mazowieckiej", Szpitalna 1. Redaktor odpowiedzialny: ST. TELSZEWSKI